

Nr 387

Av herr **von Friesen**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 19, med förslag till sjukhuslag m. m.

Den inom inrikesdepartementet företagna överarbetningen av sjukhuslagstiftningskommitténs förslag med hänsyn till remissinstansernas kritik har lett till en avsevärd förenkling och begränsning av lagtexten och till betydande förbättringar i sak. Bl. a. har flertalet av de otidsenliga inskränkningar i förhandlingsrätten, som kommitténs förslag innefattade, utgått.

Tiden är otvivelaktigt mogen att genomföra en systematisering av gällande författningsbestämmelser på sjukhuslagstiftningens område. Däremot kan det diskuteras om tidpunkten är väl vald att lagfästa sjukhushuvudmännens skyldigheter att tillgodose den öppna vårdens behov. Den allmänna uppfattningen torde, som även framhålles i propositionen, vara, att omfattningen av sjukhusens öppna vård på sina håll blivit alldeles för stor, och att sjukhusen i möjligaste mån bör begränsa sig till att meddela specialistvård, som kräver sjukhusets resurser. Med hänsyn härtill skulle det kunna ifrågasättas, huruvida icke lagstiftningen rörande huvudmannens skyldigheter i fråga om den öppna vården vid sjukhusen lämpligen bort anstå till dess huvudmannaansvaret för den icke institutionaliserade öppna vården kunnat regleras, varvid gränserna för huvudmannens ansvar för den öppna vården vid sjukhusen klarare kunnat angivas. Det synes emellertid vara departementschefens förhoppning, att ansvarets fastställande i lag på förslaget vis kan komma att innebära ett stöd, när det gäller att avvisa vård sökande som lämpligen bör erhålla vård utanför sjukhuset. Det kan vidare sägas, att även om lagförslaget här liksom i vissa andra punkter inte direkt pekar på den organisatoriska lösning, som synes vara mest eftersträvansvärd, så besitter lagförslaget en sådan flexibilitet, att det i allmänhet inte behöver motverka den lämpligaste lösningen. Med anledning härav kan jag begränsa mitt yrkande till att omfatta endast några smärre förändringar av den föreslagna lagtexten av huvudsakligen formell innebörd.

§ 4, sista stycket är överflödigt, eftersom däri icke öppnas någon möjlighet, som icke kan inrymmas i första stycket. Stadgandet i sista stycket tycks för övrigt inte vara helt adekvat formulerat, eftersom det skulle kunna misstolkas så, att det tar över alla anvisningar i första stycket och sålunda bl. a. skapar möjlighet att utbygga den öppna vården vid sjukhusen även då sådan vård *lämpligen* kan erhållas annorstädes, alltså även då den öppna vården med hänsyn till medicinska, organisatoriska, ekonomiska och transportmässiga bedömanden bör meddelas annorstädes än på sjukhus. Detta

kan givetvis icke vara lagstiftarens syfte. Med nuvarande formulering har stycket kommit att till synes anvisa en väg rakt motsatt utvecklingstenden- sen mot en familjeläkarinstitution och det skulle kunna komma att fram- besvärja en utveckling i strid mot strävandena att utbygga den av alla som oundgänglig betraktade hemvårderna. Eftersom stycket sålunda dels är obe- hövligt och dels icke förenligt med den i propositionen angivna motiveringen bör det utgå.

§ 15, 3 mom.: Benämningen underläkare bör utbytas mot den mera träf- fande yrkesbeskrivningen avdelningsläkare. Veterligen förekommer benäm- ningen underläkare inte i något annat land, och det är ett gammalt önske- mål inom underläkarkåren att få titeln ändrad till avdelningsläkare.

§ 17, 4 mom.: En strikt tillämpning av stadgandet om tjänstgöringstidens längd för underläkare gör det nödvändigt att skapa garantier för konti- nuiteten inom sjukhuset genom att kraftigt öka antalet biträdande över- läkare. Det borde vara normalt att det på varje lasarettsavdelning finns en kompetent ersättare för överläkaren med ställning som biträdande över- läkare. Även om ett stort antal tjänster som biträdande överläkare skulle komma att inrättas, måste emellertid medicinalstyrelsen ha möjlighet att dispensera ifrån reglerna om tjänstgöringstidens längd för att de skall kunna fungera smidigt i praktiken.

Med stöd av det sålunda anförda hemställer jag,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition angående förslag till sjukhuslag måtte

- 1) besluta låta § 4, st. 2, utgå,
- 2) besluta utbyta tjänstebenämningen underläkare mot avdelningsläkare,
- 3) uttala sig till förmån för en väsentlig ökning av antalet biträdande överläkare.

Stockholm den 27 januari 1959

Bertil von Friesen
